

USKON PUOLESTA

Jumalan sanan ajattomat totuudet vastauksena ajankohtaisiin kysymyksiin

Uskon Puolesta e-kirje nro 1, 2004 © Pasi Turunen

**"Mikä on alusta ollut,
minkä olemme kuulleet, minkä omin silmin nähneet,
mitä katselimme ja käsin kosketimme,
siitä me puhumme: elämän Sanasta"
1 Joh. 1:1-2**

Jos tahdomme päästä sisälle taivasten valtakuntaan meidän on nöyryyttävä pienen lapsen kaltaisuuteen. Kun näet taivasten valtakunta tuli tähän maailmaan se tuli pienen lapsen kaltaisuudessa. Ja oppilas ei voi olla opettajaansa parempi.

Joulun alla ympäri maailman odotettiin "Kuninkaan paluuta". **Tolkienin Taru Sormusten Herrasta** trilogian viimeisen osan ensi-ilta näytös oli suunniteltu samalle päivälle. Aikavyöhyke aikavyöhykkeeltä ympäri maapallon "vuosituhannen odotus" sai täyttymyksensä elokuvan saadessa ensi-iltansa. Mahtoiko kukaan tänä jouluna samalla kiihkellä odottaa todellista Kuningasta?

Ne, jotka tuntevat Tolkienin taustoja tietävät kuinka syvästi kristillinen teologia vaikuttaa sormusten herran tarun kerronnassa. Kristitty elokuvan katsoja ei myöskään voi olla huomaamatta moisia kristillisiä teemoja, vaikkapa Gandalf Valkoisen ratsastaessa auringon noususta valkealla ratsullaan pimeyden voimia vastaan pelastamaan ihmiset, jotka käyvät epätoivoista taistelua kaikin tavoin ylivoimaista vihollista vastaan.

Jyri Komulainen totesi osuvasti ensi-ilta päivänä ilmestyneessä Kirkko ja Kaupunki –lehdessä, kuinka Tolkien yhdessä kollegansa **C. S. Lewisin** kanssa oivalsivat tarinan kerronnan voiman. "Kristinuskon ymmärtäminen tapahtuu pikemminkin sydämen kuin järjen avulla," Komulainen kirjoittaa. Järki ei ole ihmisyyden ainoa tuntomerkki. "Ihmisyyteen kuuluu myös toinen ulottuvuus, joka ylittää rationaalisuuden ja jonka voi tavoittaa parhaiten taiteen keinoin," toteaa Komulainen. Tolkienin mukaan ihmisyyteen kuuluu kyky luoda "mielikuvituksen vangitsevia kertomuksia."

Kun "sana tuli lihaksi" Jumala tuli osaksi suurta kertomusta, joka on vanginnut mielikuvitukset jo kahden vuosituhannen ajan. Jumalalla on draaman tajua. Joulun sanoma ei avaudu niinkään järjen kuin sydämen avulla. Joulun ylittää rationaalisuuden: Jumala tuli ihmiseksi! Ja kuinka Jumala tuli ihmiseksi? Syntymällä neitsyestä avuttoman lapsen kaltaisuudessa mitä köyhimpiin inhimillisiin oloihin. Jumala kapaloissa karjakaukalossa! Taivasten valtakunta tulee maailmaan avuttoman lapsen hahmossa. Herodeksen toteuttama Beetlehemien lastensurma osoittaa kuinka inhimillisesti ajatellen hauras alku taivasten valtakunnalla oli meidän maailmassamme. Ellei Jumala olisi ohjannut historian kulkua olisi kaikki voinut olla ohi nopeasti. Itämaan tietäjät tulivat pitkien matkojen takaa tähti-ihmeen perässä kumartamaan Kuningasta. Lähes kaikki joulun kertomuksessa ylittää ihmisen rationaalisuuden.

Mutta lapsenkaltaisuuteen nöyrtyneet uskovat sen. Vain he voivat ymmärtää sen mitä järki ei tavoita. Vain ne, joille kristinuskon sydämen asia, voivat tavoittaa joulun todellisuuden joulun suuren kertomuksen takaa. Jumalan sanan totuus ja opetus saavat usein muotonsa todelliseen historiaan ankkuroituvassa kerronnassa. Totuus muodostuu mukaansa tempaavaksi vangitsevaksi tarinaksi, joka tempaa mukaansa ja pakottaa ottamaan kantaa Golgatalle saakka: kantoiko tämä mies todella minun syntini, vai oliko hän vain lapsi muiden lasten joukossa. Emme siksi voi puhua Jeesuksesta kuin matemaattisista lausekkeista. Kaikki Jeesuksessa koskettaa todellista elämää.

Yksi tärkeä syy sille miksi Jumala tuli ihmiseksi on se, että meillä ei olisi mitään todellista tietoa Jumalasta ellei Hän itse olisi itseänsä ilmoittanut. Meillä olisi vain ihmisten erilaisia mielipiteitä hänestä.

Max Charlesworth kirjassaan *Philosophy and Religion* osoittaa kiinnostavalla tavalla kuinka Platonista alkaen uskottiin, että todellinen tieto Jumalasta saavutetaan ainoastaan puhtaan järjen avulla. Kuitenkin siellä missä Jumala näin on yritetty saavuttaa seurauksena on aina ollut enemmän tai vähemmän elitistinen ja esoteerinen "filosofinen uskonto", jonka korkeimpana hyveenä on "pohdiskella" (kontemploida) jumalaa (koska niin jumalakin kuulemma tekee – ajattelee koko ajan sitä mikä on korkeinta hyvää, eli itseään). Tämä "jumala" on tunteeton, koska tunteethan ilmaisevat muuttuvaisuutta ja jumalassa ei kaiken järjen mukaan ole muuttuvaisuutta. Sanoivat antiikin filosofit.

Immanuel Kantin suurena oivalluksena 1700-luvulla pidetään sitä, että hän osoitti puhtaan inhimillisen järjen kyvyttömyyden ylittää tämänpuoleisen ja tuonpuoleisen välistä kuilua. Ihmisen järjen kyvyt ovat, samoin kuin hänen fyysiset aistinsa, sellaiset, että ne soveltuvat vain tämänpuoleisten asioiden käsittämiseen. Siksi kaikki metafyyinen tuonpuoleinen (transendentti) jää ikuisiksi ajoiksi puhtaan järjen tavoittamattomiin. Jumalakaan ei voida tavoittaa järjen avulla, koska – jos Jumala on olemassa – hän kuuluu tuohon tavoittamattomaan tuonpuoleisuuteen. Kant aiheutti filosofialle "kopernikaanisen vallankumouksen". Kantin ajattelussa yleensä on myöhemmin osoitettu merkittäviä ongelmia (Charlesworth). Mutta hän horjutti ratkaisevasti liiallista itsevarmuutta sen suhteen, että Jumala olisi tavoitettavissa järjen avulla.

Juuri tässä kohden Raamattu ja kristinusko on niin poikkeava. Kysymys ei ole ihmisen kyvyistä kohota ja saavuttaa järjen avulla tietoa Jumalasta. Pikemminkin Jumala astuu alas tuonpuoleisesta meidän ulottuville ja tavoitettavaksemme: "Mikä on alusta ollut, minkä olemme kuulleet, minkä omin silmin nähneet, mitä katselimme ja käsin kosketimme, siitä me puhumme: elämän Sanasta – ja elämä ilmestyi, ja me olemme nähneet sen ja todistamme siitä ja julistamme teille sen iankaikkisen elämän, joka oli Isän tykönä ja ilmestyi meille", lausuu Johannes (1 Joh. 1:1-2). Raamatun mukaan Jumala tuli ihmiseksi, jotta me voisimme Häntä kuulla, nähdä, katsella ja koskettaa!

Siinä mielessä Kantin voidaan katsoa olleen oikeassa, että puhdas järki ei sellaisenaan voi puhkaista tietään tuonpuoleiseen. Mutta kristinuskossa suunta on toinen: tuonpuoleinen tunkeutuu tähän maailmaan ja tavoittaa ihmisen. Me voimme tietää Jumalasta vain sen mitä hän on meille ilmoittanut itsestään. Ja Hän on ilmoittanut itsensä Jeesuksessa: "Ei kukaan ole Jumalaa milloinkaan nähnyt: ainokainen poika, joka on Isän helmassa on hänet ilmoittanut" (Joh. 1:18).

Jos siis haluamme oppia tuntemaan Jumalan tänäkin vuonna, me emme voi ottaa lähtökohdaksemme inhimillisen järjen spekulatioita. Meidän on lähdettävä liikkeelle profeettallisista kirjoituksista ja Beethemin seimestä – lapsesta, joka on meille syntynyt, ja pojasta, joka on annettu. Meidän on elettävä ja vaellettava hänen kanssaan siinä "mielikuvituksen vangitsevassa" kertomuksessa, joka Jumalan sanan evankeliumi asettaa meille kuultavaksi, katseltavaksi ja koskeltavaksi. Vain siten voimme kokea mitä ensimmäiset opetuslapset kokivat ja, Komulaisen sanoja lainatakseni, "ymmärtää sydämen avulla" että tämän lapsen "hartioilla on herraus" ja hänen nimensä on "Ihmeellinen, Neuvonantaja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen isä, Rauhanruhtinas" (Jes. 9:5).

Näkyni Uskon Puolesta –kirjeissä vuonna 2003 on ollut vahvistaa uskoa ja osoittaa, että kristinuskosta voidaan puhua ymmärrettävällä tavalla. Monet uskon kriisit johtuvat siitä, että ei ymmärretä mistä kristinuskossa on kysymys. Kristinusko ei tosin perustu ihmisjärkeen, vaan ilmoitukseen. Ilmoituksessa toki on rationaalisuuden ylittäviä piirteitä. Mutta ilmoituksen ymmärtämiseksi on käytettävä myös järkeä. Pyhän Hengen valaisemaa järkeä. Järki ei ole ilmoituksen tuomari, vaan päinvastoin. Asetelma ei ole jyrkkä joko-tai. Ymmärryksellä, ajattelulla ja järjenkäytöllä on paikkansa kristillisessä uskossa. Kehottaahan apostoli Paavaliikin olemaan "ymmärrykseltä täysi-ikäisiä" (1 Kor. 14:20). Mutta usko muodostuu ohueksi, jos sydämellä on lupa omaksua jotain vasta, kun järki on asian ensin täysin käsittänyt ja hyväksynyt. Eräät asiat avautuvat vasta uskosta käsin. Niin kuin on kirjoitettu: "Uskon kautta me ymmärrämme" (Hebr. 11:2).

Vuonna 2004 toivon Jumalan armon avulla kykeneväni yhä vahvistamaan monien uskoa sekä osoittamaan, että kristinusko on ajattelemisen arvoinen asia. Kristinusko on monista hyökkäyksistä huolimatta yhä 2000 tuhannen vuoden jälkeenkin pystyssä. Vastustajat ovat vaihtuneet. Kristityillä ei ole hätäpäivää. Raamattu kestää ja kantaa.

Toivotan Sinulle mahtavaa uutta vuotta 2004! Saakoon sydämemme täyttää ylitsevuotava kiitollisuus siitä, että kerran Jeesus tuli tähän maailmaan, vuodatti verensä meidän syntiemme tähden, nousi ylös kuolleista kolmantena päivänä meidän vanhurskauttamisemme tähden, astui taivasiin ja on tänään elossa enemmän kuin koskaan! Hän tulee pian takaisin. Odotetaan Häntä ja ollaan valmiita, kun Hän tulee. Rukoillaan, että tänäkin vuonna itse kukin meistä saisi rohkeutta olla Hänen todistajansa niiden keskuudessa, jotka eivät Kristusta vielä tunne. Astutaan ulos rohkeasti ulos kaapista!

USKON PUOLESTA
Pasi Turunen